

Motion till riksdagen

1985/86:T254

Sten Östlund och Inga-Britt Johansson (s)

Kontrollavgiften vid olovlig parkering

Lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering trädde i kraft den 1 juli 1984. Med stöd av de erfarenheter som vunnits under den tid lagen tillämpats vill vi motionärer hemställa om ändring av lagens 4 §.

Enligt nämnda lagrum får kontrollavgiften inte överstiga den felparkeringsavgift som fastställts inom kommunen enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift. Om felparkeringsavgiften har fastställts till olika belopp för skilda slag av överträdelser gäller att kontrollavgiften inte får överstiga den felparkeringsavgift som fastställts för överträdelser av föreskrifter om avgiftsbelagd parkering.

Av tomtparkeringsutredningens delbetänkande (Ds K 1980:14), som låg till grund för den nya lagen, framgår att utredningen sett det som sin huvuduppgift att så långt möjligt utjämna olikheterna mellan den offentligt-rättsliga "gatumarksparkeringen" och den oreglerade privaträttsliga s. k. "tomtparkeringen".

I regeringens proposition (prop. 1983/84:104) framhålls samma grundtanke, nämligen att lagen syftar bl. a. till att utjämna skillnaderna mellan de båda parkeringssystemen. Lagstiftningen har i stort sett uppnått denna målsättning. Vi finner dock att utformningen av bestämmelsen i lagens 4 § innebär ett omotiverat avsteg från syftet med lagen. Tvärt emot lagstiftarens intentioner har införts en tidigare inte existerande olikhet mellan de båda sanktionssystemen, vilken bestämmelse enligt motionärernas uppfattning saknar fog och är principiellt felaktig.

Den aktuella lagregeln innebär att kontrollavgiftens storlek – oavsett överträdelsens art – maximerats till den felparkeringsavgift, som kommunen fastställt för förseelser mot föreskrifter om tidsreglering och avgiftsbeläggning, dvs. på markerade avgiftsbelagda bilplatser på gatumark.

Enligt det gamla och alltjämt gällande systemet med avtalsgrundade kontrollavgifter, äger markägaren i princip ensidigt bestämma kontrollavgiftens storlek, vilket kan medföra en liten men dock risk för att oskäligt höga avgifter uttas.

I ca hälften av de kommuner som har egen trafikövervakning tillämpas olika avgifter för felparkering på gatumark beroende på överträdelsens art. Starka skäl talar för att i de fall en kommun har differentierade felparkeringsavgifter, bör kontrollavgiftens storlek få bestämmas inom ramen för den felparkeringsavgift som fastställts för motsvarande parkeringsförseelse på gatumark. En sådan bestämmelse torde te sig rimlig för bilisten och skapar dessutom tillräckliga garantier för att kontrollavgiften inte tas ut med för höga belopp.

I sin motivering till den i lagen införda begränsningen av kontrollavgiftens storlek gör departementschefen följande uttalande: "Av betänkandet framgår att parkeringsöverträdelserna på tomtmark till övervägande delen avser underlåtenhet att betala parkeringsavgifter. Överträdelser av samma allvarliga natur som kan förekomma på gatumark förekommer knappast. Jag anser det därför väl motiverat att i lag begränsa avgifternas storlek till den felparkeringsavgift som gäller vid försummelse att betala parkeringsavgift eller, om avgiftsbelagd parkering inte finns, den lägsta avgift som tillämpas i kommunen."

Som exempel på att detta uttalande tyvärr inte överensstämmer med det verkliga förhållandet kan nämnas, att av Göteborgs Stads Parkerings AB under 1984 debiterade kontrollavgifter för olovlig parkering, totalt 75 939 st., avsåg 19 479 eller nästan 26 % överträdelser mot parkeringsförbud eller otillåten uppställning på bilplatser reserverade för handikappade. Flertalet av dessa parkeringsöverträdelser har skett på gårdar, gångbanor och vägar inom sjukhus- och bostadsområden och är ofta förhållandevis allvarliga sett ur trafiksäkerhets- och framkomlighetssynpunkt.

Ifrågavarande begränsningsregel är alltså i hög grad otillfredsställande. Om exempelvis en parkering sker inom ett civilrättsligt reglerat bostadsområde i strid mot ett med vägmärke skyltat parkeringsförbud, får en bilist betala 125 kr. i kontrollavgift medan han – om området istället hade reglerats genom lokala trafikföreskrifter – hade fått betala en felparkeringsavgift på 250 kr. för samma typ av förseelse.

Av anförda skäl har bl. a. flera kommunala parkeringsbolag och bl. a. de tre allmännyttiga bostadsföretagen i Göteborg beslutat att – i avvaktan på önskad lagändring – fortsättningsvis tillämpa det gamla kontrollavgiftssystemet, som grundas på en kritiserad och ur juridisk synpunkt tveklaktig avtalskonstruktion.

Då här berörda skillnad mellan det offentlighetsrättsliga och det privaträttsliga sanktionssystemet framgår som helt omotiverad och irrationell, hemställer vi om ändring av 4 § lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering så att kontrollavgiftens storlek helt anpassas till felparkeringsavgiftens. Om felparkeringsavgiften inom kommunen uppgår till olika belopp beroende på förseelsens art innebär alltså vårt förslag att kontrollavgiften vid motsvarande parkeringsförseelse inte får överstiga den felparkeringsavgift som fastställts för de skilda slagen av överträdelser. Vi förutsätter att vederbörande utskott utarbetar erforderlig lagtext.

Hemställen

Med stöd av vad som ovan anförts får vi hemställa

att riksdagen beslutar att 4 § lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering ändras i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 22 januari 1986

Sten Östlund (s)

Inga-Britt Johansson (s)